

Nr 149.

Av herrar **Viklund** och **Åkerström**, om viss komplettering av gällande bestämmelser om rätt till avdrag vid taxering av inkomst för fördyrade levnadsomkostnader vid vistelse utom hemorten.

I gällande skattelagar medgives rätt för taxeringsmyndigheter att bevilja gifta personer och annan inkomsttagare med familj skäligt avdrag, då personerna ifråga vid inkomstens förvärvande varit hänvisade att bo bortan från hemmet och därför åsamkats särskilda omkostnader såsom utgifter för resor, hyror, fördyrad kosthållning m. m. Intill år 1941 kunde taxeringsmyndigheter medgiva liknande rätt till avdrag även för ogifta och ensamstående personer, som åsamkats fördyrade kostnader vid arbete utom hemorten. Inom vissa norrländska kommuner exempelvis beviljades sålunda såväl gifta som ogifta arbetare avdrag med mellan 60—75 kronor per månad, då de haft sin arbetsplats så långt från hemmet, att de under veckans arbetsdagar nödgats bo å annan ort.

Vid 1941 års taxering upphörde emellertid denna avdragsmöjlighet för ogifta och utomstående personer. Sedan överklagning i frågan skett inför högre besvärinstanser, hade det nämligen fastslagits, att dylika avdrag ej vore lagligen berättigade. Med erinran om prejudicerande utslag i regeringsrätten anmodades taxeringsnämndsordförandena att frångå tidigare tillämpade avdragsgrunder.

För den betydande skattedragargrupp det här gäller, liksom också för lokala taxeringsnämnder, har denna myndigheternas inställning tett sig synnerligen orättvis. Denna orättvisa måste framstå så mycket tydligare, då man ute i bygderna gör jämförelse med personer i statlig och privat tjänst, till vilka traktamentsersättningar utgå. Dessa traktamentsersättningar räknas ju som särskild kompensation för fördyrade levnadsomkostnader vid arbete utom hemorten och äro helt bevillningsfria för såväl gifta som ogifta inkomsttagare.

I de norrländska kommunerna hör det till vanligheten, att arbetare vintertiden äro sysselsatta vid skogsarbetena och under somrarna vid säsongarbeten långt från hemorten. Det är då oundvikligt att dessa måste åsamkas mycket större kostnader för inkomstens förvärvande än dem, som få ha sitt arbete i hemorten. Likaså förekommer det i betydande utsträckning, att personer från landskommuner av lägre dyrortsgrad kunna ha säsongarbete på orter av högre dyrortsklass. Det är uppenbart, att dessa arbetare då få vidkännas betydande merkostnader för resor, bostad och mathållning m. m. När dessa arbetare sedan taxeras i sin hemkommun erhålla de ett lägre ortsavdrag. Omkostnaderna kunna ha stått i höjd med priser i nära nog

högsta dyrort, men avdrag få tillgodoräknas enligt lägsta ortsgrupp. När sedan en ogift eller ensamstående arbetare ej medgives något som helst avdrag för de merkostnader, han obestriddligen haft, måste detta te sig ytterst orättvist. Avser man att påföra ogifta personer större pålagor skattevägen, böra andra mindre godtyckligt och ojämnt verkande åtgärder än de här sålunda berörda övervägas.

Inom kommuner, där industrien är säsongbetonad, undergår inskränkningar eller nedlägges, är det ett samhällsintresse att unga arbetare slå sig ut och skaffa sig sysselsättning borta från hemorten. Men viljan härtill främjas inte, om de sedan utsätts för en uppenbart orättvis behandling i skattehänseende. Detta taxeringsförfarande har också på en del håll visat sig få den verkan, att ynglingar börjat förlora intresse för att taga arbete utanför hemorten. Och då de haft sysselsättning å högre dyrorter såsom städer där större ortsavdrag erhållas och dessutom skatterna vanligen äro lägre, ha de i ej ringa utsträckning utflyttat till dessa orter. Ett taxeringsförfarande, som på detta sätt medför, att landsortskommunerna förlora en del av sina mer än väl behövlige skatteobjekt och som dessutom är stridande mot rättvisa och billighet, bör bringas att upphöra. Med hänvisning till vad sålunda anförts vilja vi anhålla,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om sådan komplettering av gällande taxeringsbestämmelser, att ogifta och ensamstående personer, som haft arbete borta från hemorten, kunna vid taxeringen erhålla skäligen avdrag för de fördyrade omkostnader, som varit förenade med inkomstens förvärvande.

Stockholm den 20 januari 1944.

K. G. Viklund.

E. Oskar Åkerström.
